

SUR INSCRIPTION

23 & 24
octobre

colloque

Diffusé sur singer-polignac.tv

КОНФЕРЕНЦІЯ ПІД ВИСОКИМ ПАТРОНАТОМ ТА НА ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПАНІ ЕЛЕН КАРРЕР Д'АНКОСС

ПЕРЕДМОВА

Історія католиків грецького обряду, або «уніатів», відображає напругу, яка стояла біля витоків нинішньої російсько-української війни. Наша міжнародна конференція має на меті краще пояснити історію маловідомої меншини у Франції та навіть у Західній Європі. Ця перспектива здається ще більш актуальною, оскільки вплив уніатства на постійне переформатування як політичних, так і культурних кордонів, перебудову величезного простору, розташованого на перехресті колишніх Російської, Османської та Австрійської імперій, значною мірою впливає на поточні геополітичні конфігурації, які зачіпають Східну Європу.

З часів понтифікату Григорія XIII (1572-1585) відновлення інтересу до східних християн породило пострідентську уніоністичну модель, яка приймала до папського послуху різні помісні православні церкви, розташовані під владою католицьких монархій у Східній Європі та на півночі Балканського півостріву. Створення цієї уніатської мережі викликало проблему перевизначення належності спільнот всередині спільної культурної групи, що походить від стародавньої *Slavia orthodoxa*.

Незважаючи на систематичні переслідування протягом століть, уніати виявляли імперську, общинну та регіональну ідентичність, зміцнюючи зв'язки між конфесійною приналежністю та національними вимогами. Політизація цих Католицьких Церков східного обряду з їхнім еклезіологічним шляхом залишається однією з головних причин їх бурхливої чи принаймні складної долі до сьогодні. Після відновлення Московського патріархату в 1943 році греко-католицьким церквам Центрально-Східної Європи довелося зіткнутися з транскордонним наступом, спрямованим на створення всеправославного фронту, якого бажав Сталін після 1945 року. Акценти, якими була відзначена ця церковна дипломатія, широко пронизані політичною риторикою, яку розгорнула радянська влада на міжнародній арені, сьогодні можна знайти у Володимира Путіна та патріарха Кирила разом із згадками про переважно репресивну імперську політику 19 століття.

Організатори:

- Керстін С. Йобст (Інститут історії Східної Європи, Віденський університет),
- Франсін-Домінік Ліхтенган (Центр Ролана Муньє, CNRS, Університет Сорбонна),
- Лоран Татаренко (Центр французької цивілізації та франкомовних досліджень, Варшавський університет/Інститут нової та новітньої історії, CNRS).

Наукова координація: Ксав'є Лаба Сен-Венсан (IRCOM, Університет Сорбонна)

За сприяння Центру Ролана Муньє (UMR 8596, CNRS, Університет Сорбонна), Інституту досліджень сучасних західних цивілізацій (IRCOM, Університет Сорбонна), Центру французької цивілізації та франкомовних досліджень (CCFEF), Варшавського університету, Інститут історії Східної Європи Віденського університету, а також Французькі інститути Польщі та України.

**INSTITUT
FRANÇAIS**
Ukraine

Partenaires

**AMBASSADE
DE FRANCE
EN UKRAINE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

**CENTRE DE
CIVILISATION
FRANÇAISE**

ПРОГРАМА

ПОНЕДІЛОК, 23 ЖОВТНЯ 2023 РОКУ

9:45 Привітання та реєстрація учасників

10:15 Конференцію відкриває **Франсін-Домінік Ліхтенган**

10:30 Вступне слово **Лорана Татаренка**

СЕСІЯ 1

**СХІДНІ СЛОВ'ЯНИ-ХРИСТІАНСЬКОЇ ВІРИ ПЕРЕД КОНФЕСІЙНИМ РОЗПАДОМ
(ДРУГА ПОЛОВИНА XVI – СЕРЕДИНА XVII СТ.)**

Головує: **Франсін-Домінік Ліхтенган**

10:45 Лоран Татаренко (Центр французької цивілізації та франкофонних досліджень Варшавського університету): *Уніоністичні проекти східнослов'янського духовенства XVI-XVII століть: мапіне позаконфесійної релігійної приналежності.*

11:15-11:30 Перерва

11:30 Аліція Новак (Ягеллонський університет у Кракові): *Формування руського духовенства в контексті унійної полеміки на рубежі XVI-XVII ст.*

12:00 Віра Ченцова (EPHE-PSL): *Гедеон Святополк-Четвертинський (бл. 1634-1690): церковні амбіції та конфесійні кордони в Київській митрополії XVII ст.*

12:30 Дискусія

13:00-14:00 Обід

СЕСІЯ 2

ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕФОРМИ ТА АДМІНІСТРАТИВНА КОНСОЛІДАЦІЯ (СЕРЕДИНА XVII – СЕРЕДИНА XVIII СТ.)

Головує: **Лоран Татаренко**

14:00 Віолетта Зслецька Миколайчик (Університет імені Коперника в Торуні): *Традиція та зміни. Функціонування уніатської єпископської курії в Київській митрополії протягом XVIII ст.*

14:30 Мельхіор Якубовський (Польська академія наук): *Реконструкція уніатської ідентичності. Просторово-архітектурні зміни василіанських монастирів у XVIII ст.*

15.00-15.30 Перерва

15:30 Бенджамін Ланде (Авіньйонський університет): *Зрів планів унії з православними в Габсбурзькому Банаті XVIII ст.*

16:00 Франсін-Домінік Ліхтенган (Центр Ролана Муньє, UMR 8596): *Створення православної ієрархії в Польщі: Пінська конгрегація та її наслідки.*

16:30 Дискусія

17:00 Кінець першого дня

ВІВТОРОК, 24 ЖОВТНЯ 2023 РОКУ

10:00 Вітальна кава

СЕСІЯ 3

СХІДНИЙ КАТОЛИЦИЗМ У ПРОЕКТАХ ІМПЕРІЙ (КІНЕЦЬ XVIII – ПОЧ. XX СТ.)

Головує: **Бернар Хайбергер**

10:45 **Ярред Н. Воррен** (Мюнхенський університет Людвіга Максиміліана): *Панславізм, польський націоналізм та уніатська католицька церква, 1846-1856 рр.*

11:30 **Джузеппе М. Кроче** (AAV): *Римське сприйняття уніатських церков у Румунії та Галичині (19-20 ст.) через твори К. Королевського, Н. Франко, В. Ваннутеллі.*

12:00 **Агнешка Пуфельська** (Nord-Ostinstitut Lüneburg): *Спільна лояльність: Уніатська Церква та Польський національний рух.*

12:30 Дискусія

13:00-14:00 Обід

СЕСІЯ 4

ДЕРЖАВНІ РЕ-КОНСТРУКЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНА ПОЛЯРИЗАЦІЯ (XX – XXI СТ.)

Головує: **Лаура Петтінаролі**

14:00 **Олександр Зайцев** (Львівський Католицький Університет): *Греко-Католицька Церква та український націоналізм у міжвоєнний період*

14:30 **Анна Гультш** (Інститут слов'янських студій Віденського університету): *Уніатство як відповідь на уніатство? Про вплив юніонізму на російську еміграцію в Чехословаччині (1920-1930-ті рр.)*

15:00 **Ірина Дмитришин** (INALCO): *Греко-католицька церква в часи Голодомору.*

15:30-15:45 Перерва

15:45 **Наталія Шліхта** (Національний університет «Києво-Могилянська академія»): *Індивідуальний вимір «возз'єднання»: як о.Дацишин (1914-1993) «став православним», але «залишився греко-католиком»*

16:15 **Керстін С. Йобст** (Віденський університет): *Загробне життя греко-католицького святого. Вшанування Йозафата Кунцевича у Відні у XX ст*

16:45 Дискусія

17:15 Заключне слово **Марі-Елізабет Дюкре**

17:30 **Закриття конференції**